

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců Mgr. Jany Komínkové a JUDr. PhDr. Petra Kuchynky, Ph.D. v právní věci **žalobce: M.K.**, zastoupeného: Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti **žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, v řízení o žalobě proti **rozhodnutí žalovaného ze dne 14.1.2014 č.j. 4542/DS/13-3**

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 14.1.2014 č.j. 4542/DS/13-3 a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy ze dne 21.11.2013 č.j. 27397/OD-P/13 s e z r u š u j í a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, rovněž výše označené, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 písm. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, pro porušení § 10 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 1.500,- Kč a náhrada nákladů řízení 1.000,- Kč.

Žalobce v žalobě nesouhlasil s tím, že ve správním řízení nebyla dodržena zásada ústnosti stanovená explicitně v § 2 odst. 11 trestního řádu a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a zakotvená v článku 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), i v článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které je potřeba na daný případ správních deliktů aplikovat podle žalobce za využití zásady analogie práva a zákona. Žalobce odkázal na rozhodnutí NSS č.j. 6 As 23/2005-66 a další, podle něhož „právní úpravy v oblasti správního trestání jsou dlouhodobě legislativně deficitní a nepamatují na řadu zvláštností, jimiž by měl být proces vedoucí k uložení trestu doplněn oproti běžným pravidlům správního řízení. Judikatura správních soudů proto vedla takovým směrem, aby záruky spravedlivého procesu koncipované v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod i v našem ústavním pořádku, které musejí být aplikovány i na oblast správního trestání, byly naplněny. Tyto požadavky NSS dovozuje z článku 1 a článku 2 odst. 3 Ústavy, z článku 40 odst. 5 a 6 Listiny základních práv a svobod a z článku 6 odst. 2 Úmluvy. Správní orgány tedy musí vycházet z principů stanovených judikaturou, zejména Evropského soudu pro lidská práva, a též ze zásady enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí platných pro správní orgány (článek 2 odst. 2 Ústavy a článek 2 odst. 2 Listiny a § 2 odst. 2 správního řádu).“ Z článku 6 Úmluvy lze podle žalobce dovodit, že toto ust. předjímá právě negativní vymezení možnosti vyloučení veřejnosti z procesu a jednoznačně předjímá ústní projednání. Podle žalobce tak s ohledem na zásadu descendenční teorie je nutno primárně vycházet z terminologie trestního obvinění definovaného Evropských soudem pro lidská práva při výkladu článku 6 odst. 2 Úmluvy. Podle žalobce nebyly splněny podmínky pro projednání deliktu v jeho nepřítomnosti, resp. s vyloučením ústního jednání. Podle Ústavního soudu „práva garantovaná v článku 38 odst. 2 Listiny se vztahují na řízení, v němž je rozhodováno o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu článku 6 Úmluvy (II US 788/02; 38/2004 usnesení).“ S ohledem na deficitní legislativní úpravu správního trestání a v zájmu právní jistoty je tedy podle žalobce nutné vycházet per analogiam iuris (např. US sp. zn. III.US 611/01 a NSS sp. zn. 1 As 27/2008) při projednávání správních deliktů ze základních zásad řízení o přestupcích, jakožto právní normy nejbližší, a ve věcech tam neupravených, též ze základních zásad trestního řízení (argumentum a minori ad maius).

Dále žalobce namítal s odkazem na stejnou judikaturu, že nebylo nijak provedeno dokazování, neboť správní orgán smí přihlédnout jen k těm důkazům, které byly provedeny při ústním jednání, a to s ohledem na základní zásady řízení o trestním obvinění. Žalobce poukázal na ust. § 220 trestního řádu, které je projevem zásady bezprostřednosti (§ 2 odst. 12 trestního řádu). K zásadě bezprostřednosti žalobce poukázal na rozsudek NSS č.j. 1 As 34/2010-73 a na zásadu ústnosti zakotvenou pro řízení o přestupcích v § 74 zákona o přestupcích. Podle žalobce není důvodu se odchýlovat od principů stanovených trestním řádem a zákonem o přestupcích, kdy naplněním zásady ústnosti a bezprostřednosti je skutečnost, že správní orgán při svém rozhodnutí smí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány při ústním jednání, a opírat se o důkazy, které strany předložily a provedly, příp. které sám doplnil. Judikatura opakovaně dovodila, že pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní, a v řízení o přestupku je na místě analogicky aplikovat pravidla stanovená trestním právem, pokud samotný předpis správního práva vůbec spornou otázku neřeší a analogie není k újmě účastníka řízení (rozsudek NSS ze dne 16.4.2008 č.j. 1 As 27/2008-67). Dokazování nemůže spočívat pouze na úředních záznamech, je-li možné vyslechnout ve věci svědka (rozsudek NSS ze dne 21.6.2007, č.j. 1 As 16/2007-106).

Žalobce dále namítal, že správní orgán podle **§ 125f zákona o silničním provozu** neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jelikož nezbytnými kroky nelze rozumět toliko výzvu k úhradě či označení řidiče vozidla. Podle žalobce v Karlových Varech je sofistikovaný kamerový systém a správní orgán neprovedl šetření v místě přestupku za účelem zjištění svědků, přestože se v místě nachází několik hotelů a řada obchodů, a je tedy vysoce pravděpodobné, že by někdo byl schopen identifikovat pachatele. Zákonnou povinnost nelze podle žalobce účelově obcházet jediným úkonem – výzvou k úhradě či označením řidiče. Teprve v okamžiku, kdy správní orgány přes veškeré úsilí k získání potřebných důkazů (např. výstupy z kamerových systémů k jízdě vozidla před zaparkováním, podání vysvětlení osob nacházejících se v okolí místa) proti konkrétní osobě, nemohou tuto osobu ztotožnit, lze postupovat podle objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla.

Žalobce dále poukázal na to, že v odvolání se ke skutku doznala jiná osoba, která nadto doložila písemnými dokumenty, že žalobce vynaložil veškeré úsilí k zabránění porušení povinností řidiče. Žalobce zkontroloval, zda řidič, kterému vozidlo půjčuje, je držitelem řidičského oprávnění, zkontroloval jeho výpis z evidenční karty, proškolil řidiče a přezkoušel ho, což bylo doloženo protokolem o proškolení a přezkoušení. Podle žalobce tak je na místě uplatnit exkulpaci ze správního deliktu podle **§ 125e zákona o silničním provozu**, které má nadpisovou rubriku „Společná ustanovení o správních deliktech“. Daná rubrika se podle žalobce tedy vztahuje buď přímo, anebo per analogiam legis, kdy na problematiku zákonem neřešenou se aplikuje právní norma obsažená ve stejném zákoně a upravující skutkovou podstatu nejpodobnější. Nadto podle žalobce ust. § 125e zákona o silničním provozu hovoří o právnických osobách, ačkoli delikt ní jednání podle § 125d zákona o silničním provozu se týká právnických i fyzických podnikajících osob. Podle žalobce zde zákonodárce vytvořil mezeru v zákoně, již je nutné vyplnit výkladem, a to jak při exkulpaci fyzických podnikajících osob u deliktů dle § 125d zákona o silničním provozu, tak i ve vztahu k § 125f zákona o silničním provozu, kdy absenteje právě ust. o fyzických osobách podnikajících.

Žalobce rovněž namítal, že výrok správního deliktu musí obsahovat též popis skutku, jehož se řidič vozidla dopustil, včetně paragrafového znění přestupku a musí obsahovat i popis skutku s uvedením místa, času a způsobu spáchání tak, aby nemohl být zaměněn s jiným. Podle žalobce se soudní praxe NSS přiklonila v rozšířeném senátu z mnoha důvodů k obligatornímu podrobnému výroku, který *„musí obsahovat popis skutku s uvedením místa, času, a způsobu spáchání, příp. i jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným“* (NSS sp. zn. **2 As 34/2006-76**). Výrok předmětného správního deliktu tak podle žalobce musí obsahovat skutkovou podstatu konkrétního přestupku, kterého by se jinak dopustil řidič předmětného vozidla, jelikož jde o zákonný znak správního deliktu a současně o skutečnost, která je třeba, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným. Podmínka nezaměnitelnosti vychází z právní zásady ne bis in idem, tedy překážky rei iudicatae, přičemž podle rozsudku NSS č.j. **7 Afs 27/2008-46** *„jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují možnost záměny skutku a opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi.“*

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že řízení o správním deliktu je upraveno správním řádem, podle jehož **§ 49 odst. 1** ústní jednání nařídí správní

orgán v případech, kdy to stanoví zákon (což není daný případ), a dále tehdy, je-li to ke splnění účelu řízení a k uplatnění práv účastníků nezbytné. Správní orgán I. stupně vzhledem k **§ 6 správního řádu** neshledal důvody pro nařízení jednání. Práva žalobce však byla zachována, neboť písemností ze 6.11.2013 byl žalobce vyzván, aby se ve lhůtě 10 dnů od doručení vyrozumění vyjádřil k předmětu řízení či se seznámil s podklady pro rozhodnutí. K námitce, že nebyly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, žalovaný uvedl, že kromě zmíněné výzvy k zaplacení určené částky či sdělení údajů o totožnosti řidiče, byl žalobce rovněž předvolán k podání vysvětlení písemností ze dne 27.8.2013. Na toto předvolání žalobce reagoval sdělením, že odmítá vypovídat. K tvrzení žalobce, že správní orgán mohl obejít přilehlé hotely a obchody, zda nemají kamerový systém, či zda někdo osobu řidiče neviděl, žalovaný uvedl, že v dané věci se jedná o místo za budovou Lázní I., která není provozována a v okolí místa parkování vozidla nejsou hotely ani obchody. Případný záznam z kamerového systému či svědecká výpověď by bez spolupráce provozovatele vozidla nevedly ke zjištění totožnosti řidiče. Dále je žalovaný názoru, že výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně odpovídá ust. **§ 68 odst. 2 správního řádu**. Ust. **§ 77 zákona o přestupcích** se vztahuje pouze na řízení o přestupku.

Součástí **správního spisu** je oznámení o přestupku ze dne 8.7.2013, podle něhož v tento den v 16:15 hodin v Karlových Varech, Mariánskolázeňská ulice - Lázně I., byla s vozidlem Seat RZ ... porušena dopravní značka IP12 – Vyhrazené parkoviště na povolení Magistrátu města Karlovy Vary. Parkováno bylo vozidlem bez tohoto povolení. Dále je v oznámení uvedeno, že se žalobce ztotožněný dle OP nechtěl vyjádřit k přestupku. Podle úředního záznamu městské policie ze dne 8.7.2013 byl dopravní přestupek spatřován v porušení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. a v přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. TPZOV číslo 7 byl na vozidlo nasazen dne 7.7.2013 v 19:35 hodin. Vozidlo stálo na ulici Mariánskolázeňská za Láznemi I. – Císařské lázně na parkovišti označeném dopravním značením IP12 – Vyhrazené parkoviště s dodatkovou tabulkou – Parkování na povolení MM KV. V 16:10 hodin se na hlídku obrátil žalobce, prohlásil se za řidiče zablokováného vozidla, který tam vozidlo zaparkoval, a požádal o sejmutí TPZOV. Zároveň sdělil, že má sjednanou právní ochranu a žádá o postoupení věci do správního řízení a s přestupkem nesouhlasí. Dále je součástí správního spisu i fotodokumentace zaparkovaného vozidla a karta předmětného vozidla. Výzvou ze dne 2.8.2013 správní orgán I. stupně vyzval žalobce k uhrazení určené částky, příp. k písemnému oznámení osoby řidiče, která předmětné vozidlo v inkriminovaném čase řídila. Výzva byla doručena do vlastních rukou žalobce dne 6.8.2013. Následně byl žalobce listinou ze dne 27.8.2013 předvolán k podání vysvětlení na 20.9.2013, přičemž toto předvolání žalobce převzal dne 2.9.2013. K podání ze dne 20.9.2013 žalobce sdělil, že se podezřelý rozhodl výpověď odepřít, neboť by jejím provedením, nebo i samotnou účastí před správním orgánem, mohl být on sám, nebo osoba mu blízká, vystaven riziku stíhání pro spáchání přestupku. Dne 25.9.2013 správní orgán I. stupně odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích podezření z přestupku s tím, že nezjistil do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Dne 18.10.2013 vydal správní orgán I. stupně příkaz podle § 150 odst. 1 správního řádu, proti čemuž žalobce podal odpor. Písemností ze dne 6.11.2013 správní orgán oznámil žalobci zahájení řízení o daném správním deliktu s tím, že dle § 49 správního řádu povaha věci nevyžaduje nařízení ústního jednání, avšak žalobce podle § 36 odst. 3 správního řádu má možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům tak, že připomínky a návrhy lze

uplatnit ve lhůtě 10 dnů od doručení vyrozumění, přičemž do podkladů lze nahlédnout u správního orgánu I. stupně na označené adrese.

Rozhodnutím **správního orgánu I. stupně** byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla Seat RZ ... nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována pravidla provozu, kdy 8.7.2013 v době od 00:00 hodin do 16:10 hodin v Karlových Varech na ulici Mariánskolázeňská stálo toto vozidlo a jeho neznámý řidič nerespektoval dopravní značení IP12 – Vyhrazené parkoviště s dodatkovou tabulkou Na povolení Magistrátu města Karlovy Vary, když s vozidlem bylo zaparkováno v úseku platnosti této značky bez povolení. Žalobce tak porušil ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. V odůvodnění správní orgán I. stupně uvedl, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale přesto nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, a proto věc přestupku odložil. Nebylo podle správního orgánu I. stupně pochyb o tom, že provozovatel vozidla se uvedeného správního deliktu dopustil a skutkové zjištění považoval správní orgán za dostatečné.

Odvolání bylo podáno zmocněncem žalobce J.K., který uvedl, že vozidlo v inkriminovanou dobu řídil. Vozidlo mu zapůjčil obviněný, a to bezplatně, neboť jsou spolu v partnerském vztahu. Obviněný přitom vynaložil veškeré úsilí k tomu, aby zabránil porušení povinnosti řidiče, o čemž byl sepsán protokol datovaný 1.7.2013, o proškolení a následném přezkoušení zmocněnce zkoušejícím Mgr. Bc. P.Š., Dis., který byl přiložen k odvolání.

V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** žalovaný uvedl, že ust. § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu se vztahuje k § 125d téhož zákona, tedy ke správním deliktům právnických a podnikajících fyzických osob. Zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je upraveno v § 125f odst. 5 téhož zákona, podle něhož provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, prokáže-li, že před porušením pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo vozidlo odcizeno, nebo byla odcizena tabulka s přidělenou SPZ, nebo provozovatel podal žádost o zápis změny provozovatele v registru silničních vozidel. Ani jedna podmínka pro zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla v daném případě nenastala. Dále žalovaný uvedl, že v daném případě byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu spočívajícího v nesplnění povinnosti provozovatele vozidla, který je ve výrokové části napadeného rozhodnutí řádně kvalifikován.

K jednotlivým námitkám soud uvádí následující:

Žalobce v žalobě tvrdil, že správní orgán v rozporu s **§ 125f odst. 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb.** neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.

Podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Podle § 125f odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb. *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a*

a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo

b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Žalobní námitku porušení cit. ust. § 125f odst. 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. neshledal soud důvodnou. Okolnost, že správní orgán by mohl eventuálně zjistit identitu řidiče např. z kamerového systému či ze svědeckých výpovědí, není relevantní za situace, kdy se policii nepodařilo bezprostředně identifikovat řidiče přímo v době spáchání přestupku. Později může stěžejní vysvětlení o osobě řidiče podat již jen žalobce jako vlastník a provozovatel vozidla, kterému by měla být známa identita řidiče, jemuž vozidlo zapůjčil. Pokud žalobce ovšem odmítl s poukazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích podat vysvětlení, podle názoru soudu tím zmařil možnost identifikace osoby řidiče, a to i kdyby teoreticky na základě jiných podkladů mohlo dojít k pozdější konfrontaci skutkových zjištění. (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014 čj. **3 As 7/2014-21**, všechny rozsudky v tomto rozhodnutí zmiňované jsou dostupné na www.nssoud.cz)

Z těchto důvodů správní orgán neměl žádné další možnosti pokračovat v šetření přestupku. Podle názoru soudu tím byla splněna podmínka ust. § 125f odst. 4 písm. a) č. 361/2000 Sb., tedy že byl správní orgán oprávněn projednat správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona, neboť učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a poté věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014, čj. **3 As 7/2014 – 21** „*evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*“

Soud neakceptoval ani žalobní tvrzení, že na správní delikty provozovatele vozidla je aplikovatelné ust. § 125e zákona č. 361/2000 Sb. a že žalobce splnil podmínky exkulpace podle tohoto ust. Tento názor je nutné odmítnout vzhledem ke znění ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., podle něhož *provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena*

jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. Cit. ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. výslovně stanovuje podmínky, za nichž nelze činit odpovědným provozovatele vozidla za správní delikt dle odst. 1 téhož § 125f. Ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. je proto nutno považovat za speciální k ust. § 125e téhož zákona. Žalobce nenamítal, že mu bylo odcizeno vozidlo nebo registrační značka, a z jiných důvodů se nelze zprostit odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla definovaný v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

Soud neuznal ani námitku, že výrok správního deliktu musí obsahovat též popis skutku, jehož se řidič vozidla dopustil, včetně paragrafového znění přestupku, a že musí obsahovat i popis skutku s uvedením místa, času a způsobu spáchání tak, aby nemohl být zaměněn s jiným.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15.1.2008 č. j. **2 As 34/2006 – 73**, uvedl, že v „*rozhodnutí trestního charakteru je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen – to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným*”.

Soud považuje požadavky vyslovené v cit. rozhodnutí NSS v dané věci za splněné. Tzv. skutková věta ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je dostatečně přesně a nezaměnitelným způsobem formulována ve vztahu ke správnímu deliktu, který je žalobci kladen za vinu. To platí i ohledně místa a času a způsobu jednání, v němž správní orgány shledaly znaky přestupku (upřesnění místa, času i způsobu nesprávného parkování neznámým řidičem). Protiprávní jednání mající znaky přestupku je ve výroku rozhodnutí upřesněno slovním popisem. Takto formulovaný výrok splňuje podmínku nezaměnitelnosti, i když v něm není obsažen zákonný odkaz na přestupek, který byl v protiprávním jednání spatřován. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.5.2013 čj. **9 As 68/2012 – 23**, podle něhož *“i přes zásadní roli výroku rozhodnutí o přestupku nelze popis skutku hodnotit přehnaně formalisticky, ale je nutno zohlednit, zda ve svém komplexu výrok naplňuje kritéria dostatečné specifikace a určitosti.”*

Podle **§ 68 odst. 2 správního řádu** ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků. Výrok prvostupňového rozhodnutí je podle názoru soudu v souladu i s ust. § 68 odst. 2 správního řádu, neboť obsahuje též odkaz na právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno. Bylo totiž rozhodováno o správním deliktu žalobce podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu spočívajícím v porušení § 10 odst. 3 téhož zákona, přičemž odkazy na obě tato právní ust. jsou ve výroku prvostupňového správního rozhodnutí obsažena.

Další námitky žalobce směřovaly proti porušení zásad ústnosti a bezprostřednosti ve správním řízení. Soud neuznal důvodnou námitku, podle níž byl správní orgán na podkladě čl. 6 odst. 1 Úmluvy povinen konat ve věci správního deliktu ústní jednání. Podle **čl. 6 odst. 1 Úmluvy** o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen Úmluva), *každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který*

rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu..

Z cit. čl. 6 odst. 1 Úmluvy podle názoru soudu vyplývá, že se vztahuje pouze na jednání před orgánem, který splňuje atributy nezávislosti (tzv. princip plné jurisdikce), tedy v podmínkách českého právního řádu na soud. Podle **§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního** (dále jen s.ř.s.), *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

V daném případě byl žalobce zdejším soudem vyzván v souladu s cit. ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., aby se vyjádřil k tomu, zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, přičemž ve výzvě byl žalobce poučen, že v případě, že se ve stanovené lhůtě k tomuto nevyjádří, bude se mít za to, že souhlas s neveřejným projednáním věci udělil souhlas. O věci samé soud poté rozhodl bez jednání, neboť s tím žalovaný i žalobce souhlasili.

Ohledně jednání před správním orgánem platí ust. **§ 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu**, podle něhož *ústní jednání nařídí správní orgán tehdy, kdy to stanoví zákon, a tehdy, jestliže to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků je nezbytné.*

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že neshledal splnění podmínky nezbytnosti nařízení ústního jednání jednak proto, že jednání žalobce bylo řádně zadokumentováno listinnými podklady a dokazování se neprovádělo nad rámec listin, jež byly součástí spisové dokumentace již v době zahájení řízení, a jednak proto, že byly splněny podmínky ust. § 36 odst. 3 správního řádu.

Soud má za to, že uvedené zdůvodnění je použitelné pouze při úzkém výkladu podmínek ústního jednání dle ust. § 49 odst. 1 správního řádu, neobstojí však ve vztahu k tvrzení o porušení zásady bezprostřednosti. Soudu je známa z jeho úřední činnosti praxe jiných správních orgánů (např. v oblasti státní správy na úseku zaměstnanosti), které rovněž v rámci své činnosti objasňují správní delikty a stanovují postih za ně v řízení vedeném podle správního řádu. Při projednávání správních deliktů tedy platí v zásadě jednotná procesní pravidla bez ohledu na to, který správní orgán je k jejich projednání příslušný.

Ve věcech správních deliktů postupují správní orgány z úřední činnosti tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), a v souladu se zásadou vyšetřovací jsou povinny i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 správního řádu). Rozhodné skutečnosti zjišťují z podkladů, které za tímto účelem opatřují. Nejdůležitějšími podklady pro vydání rozhodnutí jsou zejména důkazy (§ 50 odst. 1 správního řádu). Uznat konkrétní osobu vinnou ze spáchání správního deliktu lze pouze na základě závěru o tom, že o tom svědčí dostatek důkazů. Důkazů, které byly provedeny před správním orgánem rozhodujícím o deliktu, nikoli před jiným orgánem (např. policejním). Tato zásada bezprostřednosti jednoznačně vyplývá z ust. **§ 52 věty druhé správního řádu**, podle něhož *správní orgán vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*

Provádění důkazů má právo být přítomen účastník řízení, což zakotvuje ust. § § 51 odst. 2 správního řádu, podle kterého *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.* V daném případě ze správního spisu nevyplývá, že by se žalobce vzdal svého práva být přítomen provádění dokazování, byť třeba i mimo jednání. Zásada bezprostřednosti vyplývá i z dalších ust. správního řádu. Např. podle § 53 odst. 6 správního řádu *o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.*

Neprovádět dokazování správní řád umožňuje správním orgánům pouze ve stanovených případech. Např. v řízení o žádosti ve smyslu § 51 odst. 3 správního řádu, podle něhož je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Taktéž v příkazním řízení není nutné provádět dokazování na podkladě ust. § 150 odst. 1 správního řádu, podle kterého povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Pokud by byl připuštěn výklad správního orgánu, podle něhož obecně není nutné ve správním řízení provádět důkazy za přítomnosti účastníka, přestože je mu ukládána povinnost, zvláštní ustanovení o příkazním řízení by podle názoru soudu postrádalo smysl. Nelze akceptovat ani výklad správního orgánu, podle něhož lze dokazování nahradit v řízení výzvou a poučením podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Soud má za to, že porušení zásady bezprostřednosti je procesní vadou takové intenzity, jako např. porušení práva na ústní projednání ve věcech, v nichž to stanoví zákon (např. § 74 zákona o přestupcích), tedy že mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (§ 65 s.ř.s.). Lze je odstranit pouze provedením důkazů v přítomnosti žalobce (při jednání nebo tzv. mimo jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu).

Z vyložených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k doplnění řízení ve výše uvedeném smyslu.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek, a dále za náklady právního zastoupení sestávající z odměny advokáta za 2 úkony právní služby á 3.100,- Kč a náhrady hotových výdajů á 300,- Kč, navýšené o 21% DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 26. března 2015

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková